

Hệ thống tài khoản kế toán

GV Trần Quang Vũ

Hệ thống tài khoản kế toán

Hệ thống tài khoản kế toán là một tập hợp các tài khoản kế toán được dùng trong công việc ghi chép, phản ánh tình trạng và sự biến động của đối tượng hạch toán kế toán.

Cấu trúc TK kế toán

Nhóm tài khoản

15: Hàng tồn kho

Tài khoản

cấp 2

1521: Vật liệu chính

1521

Loại tài khoản

Tài khoản

cấp 1

152: Nguyên liệu,
vật liệu

Hệ thống tài khoản kế toán

Tài sản	Tài sản ngắn hạn	Loại 1	 Nợ	 Có
	Tài sản dài hạn	Loại 2		
Nguồn vốn	Nợ phải trả	Loại 3	 Nợ	 Có
	Vốn chủ sở hữu	Loại 4		
Doanh thu	Doanh thu	Loại 5	 Nợ	 Có
	Thu nhập khác	Loại 7		
Chi phí	Chi phí	Loại 6	 Nợ	 Có
	Chi phí khác	Loại 8		
Xác định kết quả KD		Loại 9		

Tài khoản kế toán loại 1 và loại 2

TKKT loại 1 và loại 2 được hiểu lần lượt là tài sản ngắn hạn và dài hạn. Nhóm tài khoản tài sản này phản ánh giá trị của các tài sản mà doanh nghiệp đang sở hữu, bao gồm tài sản ngắn hạn và tài sản dài hạn.

Kết cấu tài khoản loại 1 & 2

Nợ TK loại 1, 2 Có

Số dư đầu kỳ

Tổng số
phát sinh **TĂNG**

Tổng số
phát sinh **GIẢM**

Số dư cuối kỳ

Tăng ghi Nợ, giảm ghi Có là tính chất của tài khoản loại 1 và 2.

Tức là, phát sinh giảm ghi bên Có và các phát sinh tăng ghi bên Nợ.

Số dư đầu kỳ và cuối kỳ được ghi ở bên Nợ.

Tài khoản kế toán loại 3 và loại 4

TKKT loại 3 và loại 4 là nhóm tài khoản nguồn vốn, chúng có chức năng phản ánh nợ phải trả và nguồn vốn chủ sở hữu.

Kết cấu tài khoản loại 3 & 4

Nợ	TK loại 3, 4	Có
	<u>Số dư đầu kỳ</u>	
Tổng số phát sinh GIẢM		Tổng số phát sinh TĂNG
	<u>Số dư cuối kỳ</u>	

Tăng ghi Có, giảm ghi Nợ là tính chất của tài khoản loại 3 và 4, Số dư đầu kỳ và cuối kỳ đều ở bên Có.

Tài khoản kế toán loại 5 và loại 7

TKKT loại 5 và loại 7 phản ánh doanh thu và thu nhập khác của doanh nghiệp.

Kết cấu tài khoản loại 5 & 7

Nợ TK loại 5, 7 Có

Tổng số
phát sinh **GIẢM**

Không có số dư

Tổng số
phát sinh **TĂNG**

Không có số dư

Tăng ghi Có, giảm ghi Nợ là tính chất của tài khoản loại 5 và 7,
Tài khoản loại 5 và 7 không có số dư.

Tài khoản kế toán loại 6 và loại 8

TKKT loại 6 và loại 8 phản ánh chi phí phát sinh trong kỳ của doanh nghiệp.

Kết cấu tài khoản loại 6 & 8

Nợ TK loại 6, 8 Có

Tổng số
phát sinh **TĂNG**

Tổng số
phát sinh **GIẢM**

Không có số dư

Không có số dư

Tăng ghi Nợ, giảm ghi Có là tính chất của tài khoản loại 6 và 8,
Tài khoản loại 6 và 8 không có số dư.

Tài khoản kế toán loại 9

TKKT loại 9 là tài khoản trung gian được sử dụng để kết chuyển doanh thu và chi phí khi xác định kết quả kinh doanh vào thời điểm cuối kỳ.

Kết cấu tài khoản loại 9

Nợ **TK loại 9** **Có**

**Kết chuyển
chi phí**

**Kết chuyển
doanh thu**

Không có số dư

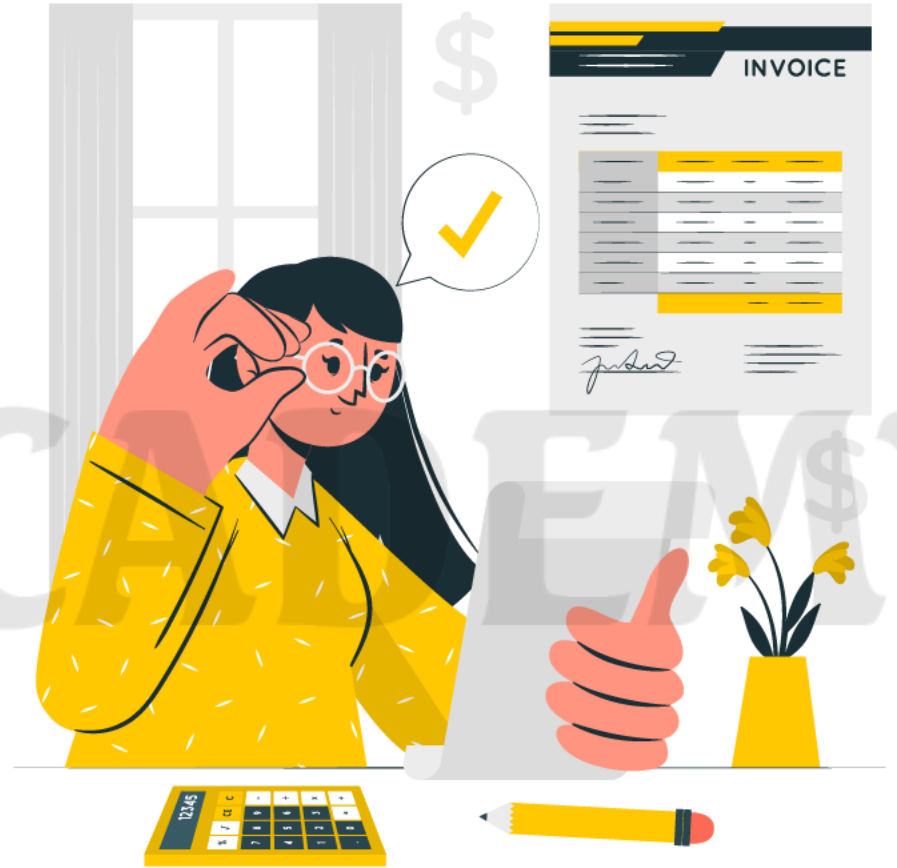
Không có số dư

Tăng ghi Nợ, giảm ghi Có là tính chất của tài khoản loại 6 và 8,
Tài khoản loại 6 và 8 không có số dư.

Ý nghĩa của hệ thống tài khoản kế toán

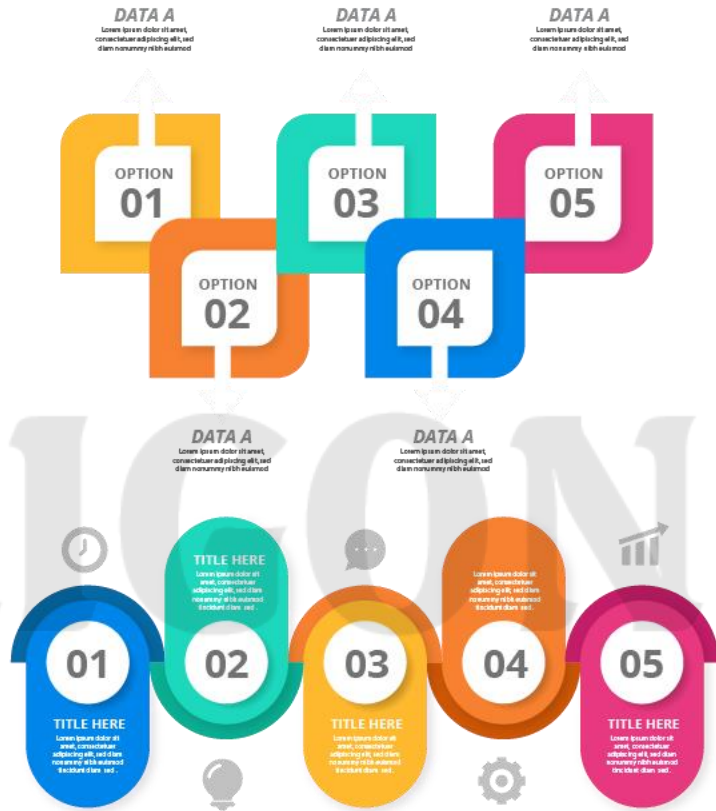

- 1 **Giúp cung cấp đầy đủ, chi tiết các thông tin số liệu, nguồn thu/chí một cách rõ ràng**

- 2 **Tiết kiệm thời gian và công sức khi kiểm kê**

Ý nghĩa của hệ thống tài khoản kế toán

3

Biểu thị giá trị bằng con số chính xác và sự chênh lệch theo thời gian

4

Hỗ trợ quá trình lập báo cáo tài chính

Kết cấu tài khoản loại 1 & loại 2

Tài sản

SAIGON ACADEMY

Danh mục hệ thống tài khoản kế toán

Số hiệu TK		Tên tài khoản
Cấp 1	Cấp 2	
111		Tiền mặt
	1111	Tiền Việt Nam
	1112	Ngoại tệ
	1113	Vàng tiền tệ

Nợ	TK loại 1, 2	Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>		
		
Tổng số phát sinh	TĂNG	Tổng số phát sinh GIẢM
<u>Số dư cuối kỳ</u>		

Kết cấu tài khoản 111 - Tiền mặt

Nợ

TK 111

Có

Số dư đầu kỳ

Các khoản tiền Việt Nam,
ngoại tệ **nhập** quỹ

Số tiền Việt Nam, ngoại tệ **thừa**
ở quỹ phát hiện khi kiểm kê

Chênh lệch tỷ giá hối đoái do
đánh giá lại số dư ngoại tệ là tiền mặt

Số dư cuối kỳ

Các khoản tiền Việt Nam, ngoại tệ
còn tồn quỹ tiền mặt tại thời điểm báo cáo

Các khoản tiền Việt Nam,
ngoại tệ **xuất** quỹ

Số tiền Việt Nam, ngoại tệ **thiếu hụt**
ở quỹ phát hiện khi kiểm kê

Chênh lệch tỷ giá hối đoái do
đánh giá lại số dư ngoại tệ là tiền mặt

P.pháp kế toán tài khoản 111 - Tiền mặt

Khi bán sản phẩm, hàng hóa, cung cấp dịch vụ thu ngay bằng tiền mặt, kế toán ghi nhận doanh thu

Nợ TK 111 - Tiền mặt (tổng giá thanh toán)

Có TK 511 - Doanh thu bán hàng và cung cấp dịch vụ (giá chưa có thuế)

Có TK 333 - Thuế và các khoản phải nộp Nhà nước.

TK 511		TK 111	
Nợ	Có	Nợ	Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>		<u>Số dư đầu kỳ</u>	
1.000.000		1.100.000	
<u>Số dư cuối kỳ</u>			
TK 333			
Nợ	Có		
<u>Số dư đầu kỳ</u>			
100.000			
<u>Số dư cuối kỳ</u>		<u>Số dư cuối kỳ</u>	

Danh mục hệ thống tài khoản kế toán

Số hiệu TK		Tên tài khoản
Cấp 1	Cấp 2	
112		Tiền gửi ngân hàng
	1121	Tiền Việt Nam
	1122	Ngoại tệ
	1123	Vàng tiền tệ

Nợ	TK loại 1, 2	Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>		
		
Tổng số phát sinh	TĂNG	Tổng số phát sinh GIẢM
<u>Số dư cuối kỳ</u>		

Kết cấu tài khoản 112 - Tiền gửi ngân hàng

Nợ

TK 111

Có

Số dư đầu kỳ

Các khoản tiền Việt Nam, ngoại tệ, vàng tiền tệ gửi vào Ngân hàng

Chênh lệch tỷ giá hối đoái do đánh giá lại số dư tiền gửi ngân hàng bằng ngoại tệ thời điểm báo cáo

Các khoản tiền Việt Nam, ngoại tệ rút ra từ ngân hàng

Chênh lệch tỷ giá hối đoái do đánh giá lại số dư tiền gửi ngân hàng bằng ngoại tệ thời điểm báo cáo

Số dư cuối kỳ

Số tiền Việt Nam, ngoại tệ hiện còn gửi tại ngân hàng tại thời điểm báo cáo

P.pháp kế toán tài khoản 112 - Tiền gửi ngân hàng

Khi bán sản phẩm, hàng hóa, cung cấp dịch vụ thu ngay bằng tiền gửi ngân hàng, kế toán ghi nhận doanh thu

Nợ TK 112 - Tiền gửi ngân hàng (tổng giá thanh toán)

Có TK 511 - Doanh thu bán hàng và cung cấp dịch vụ (giá chưa có thuế)

Có TK 333 - Thuế và các khoản phải nộp Nhà nước.

Nợ		TK 511	Có	Nợ		TK 112	Có
		<u>Số dư đầu kỳ</u>				<u>Số dư đầu kỳ</u>	
		1.000.000				1.100.000	
		<u>Số dư cuối kỳ</u>					
Nợ		TK 333	Có				
		<u>Số dư đầu kỳ</u>					
		100.000					
		<u>Số dư cuối kỳ</u>				<u>Số dư cuối kỳ</u>	

Danh mục hệ thống tài khoản kế toán

Số hiệu TK		Tên tài khoản
Cấp 1	Cấp 2	
113		Tiền đang chuyển
	1131	Tiền Việt Nam
	1132	Ngoại tệ

Nợ	TK loại 1, 2	Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>		
		
Tổng số phát sinh	TĂNG	Tổng số phát sinh GIẢM
<u>Số dư cuối kỳ</u>		

Danh mục hệ thống tài khoản kế toán

Số hiệu TK		Tên tài khoản
Cấp 1	Cấp 2	
121		Chứng khoán kinh doanh
	1211	Cổ phiếu
	1212	Trái phiếu
	1218	Chứng khoán và công cụ tài chính khác

Nợ	TK loại 1, 2	Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>		
Số dư cuối kỳ		
Tổng số phát sinh	TĂNG	Tổng số phát sinh GIẢM

Kết cấu tài khoản 121 - Chứng khoán kinh doanh

Nợ

TK 121

Có

Số dư đầu kỳ

Giá trị chứng khoán kinh doanh
mua vào

Giá trị ghi sổ chứng khoán kinh doanh
khi bán

Số dư cuối kỳ

Giá trị chứng khoán kinh doanh
tại thời điểm báo cáo

P.pháp kế toán tài khoản 121 - Chứng khoán kinh doanh

Khi mua chứng khoán kinh doanh, căn cứ vào chi phí mua thực tế, ghi:

Nợ TK 121 - Chứng khoán kinh doanh

Có các TK 111, 112, 331

Có TK 141 - Tạm ứng

Nợ TK 111, 112		Có	Nợ TK 121		Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>			<u>Số dư đầu kỳ</u>		
	1.000.000		1.100.000		
<u>Số dư cuối kỳ</u>					
Nợ TK 141		Có			
<u>Số dư đầu kỳ</u>					
	100.000				
<u>Số dư cuối kỳ</u>				<u>Số dư cuối kỳ</u>	

Danh mục hệ thống tài khoản kế toán

Số hiệu TK		Tên tài khoản
Cấp 1	Cấp 2	
128		Đầu tư nắm giữ đến ngày đáo hạn
	1281	Tiền gửi có kỳ hạn
	1282	Trái phiếu
	1283	Cho vay
	1288	Các khoản đầu tư khác nắm giữ đến ngày đáo hạn

Nợ	TK loại 1, 2	Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>		
		
Tổng số phát sinh	TĂNG	Tổng số phát sinh GIẢM
<u>Số dư cuối kỳ</u>		

Kết cấu tài khoản 128 - Đầu tư nắm giữ đến ngày đáo hạn

Nợ

TK 128

Có

Số dư đầu kỳ

Giá trị các khoản đầu tư
nắm giữ đến ngày đáo hạn **tăng**

Số dư cuối kỳ

Giá trị các khoản đầu tư nắm giữ đến ngày
đáo hạn hiện có tại thời điểm báo cáo

Giá trị các khoản đầu tư
nắm giữ đến ngày đáo hạn **giảm**

P.pháp kế toán tài khoản 128 - Đầu tư nắm giữ đến ngày đáo hạn

Khi gửi tiền có kỳ hạn, cho vay, mua các khoản đầu tư để nắm giữ đến ngày đáo hạn bằng tiền, ghi:

Nợ TK 128 - Đầu tư nắm giữ đến ngày đáo hạn

Có các TK 111, 112.

Nợ TK 111		Có	Nợ TK 128		Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>			<u>Số dư đầu kỳ</u>		
4.000.000			5.500.000		
<u>Số dư cuối kỳ</u>					
Nợ TK 112		Có			
<u>Số dư đầu kỳ</u>					
1.500.000					
<u>Số dư cuối kỳ</u>					<u>Số dư cuối kỳ</u>

Danh mục hệ thống tài khoản kế toán

Số hiệu TK		Tên tài khoản
Cấp 1	Cấp 2	
131		Phải thu của khách hàng

Nợ	TK loại 1, 2	Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>		
		
Tổng số phát sinh	TĂNG	Tổng số phát sinh GIẢM
<u>Số dư cuối kỳ</u>		

Kết cấu tài khoản 131 - Phải thu của khách hàng

Nợ

TK 131

Có

Số dư đầu kỳ

Số tiền phải thu của khách hàng phát sinh trong kỳ khi bán sản phẩm, hàng hóa

Số tiền thừa trả lại cho khách hàng

Đánh giá lại các khoản phải thu của KH là khoản mục tiền tệ có gốc ngoại tệ

Số dư cuối kỳ

Số tiền còn phải thu của khách hàng

Số tiền khách hàng đã trả nợ

Số tiền đã nhận ứng trước, trả trước của KH

Khoản giảm giá hàng bán trừ vào nợ phải thu của khách hàng

Doanh thu của số hàng đã bán bị người mua trả lại

Số tiền chiết khấu thanh toán và chiết khấu thương mại cho người mua

Đánh giá lại các khoản phải thu của KH là khoản mục tiền tệ có gốc tại ngoại tệ

P.pháp kế toán tài khoản 131 - Phải thu của khách hàng

Khi bán sản phẩm, hàng hóa, cung cấp dịch vụ chưa thu được ngay bằng tiền, kế toán ghi nhận doanh thu, ghi:

Nợ TK 131 - Phải thu của khách hàng (tổng giá thanh toán)

Có TK 511 -Doanh thu bán hàng và cung cấp dịch vụ (giá chưa có thuế)

Có TK 333 - Thuế và các khoản phải nộp Nhà nước.

Nợ TK 511		Có	Nợ TK 131		Có
	<u>Số dư đầu kỳ</u>		<u>Số dư đầu kỳ</u>		
	5.000.000		5.500.000		
	<u>Số dư cuối kỳ</u>				
Nợ TK 333		Có			
	<u>Số dư đầu kỳ</u>				
	500.000				
	<u>Số dư cuối kỳ</u>			<u>Số dư cuối kỳ</u>	

Danh mục hệ thống tài khoản kế toán

Số hiệu TK		Tên tài khoản
Cấp 1	Cấp 2	
133		Thuế GTGT được khấu trừ
	1331	Thuế GTGT của hàng hóa, DV
	1332	Thuế GTGT của TSCĐ

Nợ	TK loại 1, 2	Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>		
Tổng số phát sinh	TĂNG	Tổng số phát sinh GIẢM
<u>Số dư cuối kỳ</u>		

Kết cấu tài khoản 133 - Thuế giá trị gia tăng được khấu trừ

Nợ

TK 133

Có

Số dư đầu kỳ

Số thuế GTGT đầu vào được khấu trừ

Số dư cuối kỳ

Số dư GTGT đầu vào còn được khấu trừ, số thuế GTGT đầu vào được hoàn lại nhưng NSNN chưa hoàn trả

Số thuế GTGT đầu vào đã khấu trừ

Kết chuyển số thuế GTGT đầu vào không được khấu trừ

Thuế GTGT đầu vào của vật tư, hàng hóa mua vào nhưng đã trả lại, được giảm thuế

Số thuế GTGT đầu vào đã được hoàn lại.

P.pháp kế toán tài khoản 133 - Thuế GTGT được khấu trừ

Khi mua hàng tồn kho, TSCĐ, BĐSĐT, nếu thuế GTGT đầu vào được khấu trừ, ghi:

Nợ các TK 152, 153, 156, 211, 217, 611 (giá chưa có thuế GTGT)

Nợ TK 133 - Thuế GTGT được khấu trừ (1331, 1332)

Có các TK 111, 112, 331, ... (tổng giá thanh toán).

Nợ TK 111		Có	Nợ TK 152		Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>			<u>Số dư đầu kỳ</u>		
5.000.000			5.000.000		
<u>Số dư cuối kỳ</u>			<u>Số dư cuối kỳ</u>		
Nợ TK 331		Có	Nợ TK 133		Có
<u>Số dư đầu kỳ</u>			<u>Số dư đầu kỳ</u>		
500.000			500.000		
<u>Số dư cuối kỳ</u>			<u>Số dư cuối kỳ</u>		